KRALJEVINA SRBA, HRVATA I SLOVENACA

UPRAVA ZA ZAŠTITU INDUSTRISKE SVOJINE

Klasa 47 (2) Izdan 1. Maja 1927.

PATENTNI SPIS BR. 4266

Ganz & Comp. — Danubius Maschinen-, Waggon- und Schiffbau Aktiengesellschaft, Budimpešta.

Ležište za valjke na podupiračima.

Prijava od 24. novembra 1924. Važi od 1. septembra 1925.

Kod podupirača za valjke za mlevenje moraju valjci u pogledu međusobnog odstojanja nalegati gipko i da se mogu udešavati, u kom je cilju do sada jedan valjak nalegao, stalno na postolje podupirača valjka, a drugi valjak na klateći krak privučen za bočne zidove postolja. Ovaj način naleganja ipak je štetan, jer je par valjaka vrlo osetljiv za tačnost paralelnog udešavanja, tako da naleganje pokretnog valjka, koji biva iznad postolja, moment savijanja proizveden velikim pritiskom mlevenja, već znatno utiče na tačnost paralelnog udešavanja. Potpuna zaštita protiv ove nezgode iziskuje preterano jaka ležišta, čije bi prerađivanje prouzrokovalo velike taškoće, pri čuvanju paralelnosti valjaka, osim toga bi usled trenja povećanog preteranim dimenzijama ležišta, nastalo smanjivanje osetljivosti udešavanja.

Prema pronalasku odstranjuju se ovi nedostatci potpuno, pri čemu se kod srazmerno slabe dimenzije postolja podupirača valjaka i kod najprostijeg prerađivanja, dobija tačno paralelno i osetljivo udešavanje valjka.

Bitnost novog ležišta sastoji se u tome, što zglob koji spaja delove, koji nose ležište utvrđenog i pokretnog valjka, kao i na sve delove napadajući zglobovi zatekućeg organa, koji pritiskuju oba naležuća dela jedno prema drugom, leži stvarno simetrično prema zajedničkoj ravni.

Stoga je korisno radi lakšeg prerađivanja, da se ležište utvrđenog valjka, koji je oblika loptastog zgloba, namesti u postolju. Još je bolje načiniti noseći deo ležišta utvrđenog valjka kao naročiti deo, koji je labavo utvrđen za postolje podupirača valjaka, za koji su deo priključeni poluga koja nosi pokretan valjak i zatežući član koji pritiskuje oba valjka jedan prema drugom, i koji je zgodno utvrđen za postolje, prema jednoj strani ležišta pomoću loptastog zgloba, a prema drugoj strani ležišta pomoću ekscentričnog loptastog šipa, koji je gibak u pravcu osovine i koji se obrće u odnosu na noseći deo.

U sl. 1 i 2, nacrta, prestavljen je jedan primer izvođenja novog ležišta u bočnom izgledu, odnosno u preseku po liniji 2—2 sl. 1.

I jeste utvrđeni valjak, koji ne naleže neposredno na postolje 3, već na naročite krake 3a, koji su utvrđeni prema obema stranama ležišta 1 valjka, kod 8 i 10 za postolje 3, pri čemu ležište jednog valjka slobodno ispada u dovoljno širok izrez 19 postolja tako, da ne dodiruje neposredno postolje. Gipki valjak II naleže na krake 7. Zatežuća poluga 18 priključena je radi udešavanja međusobnog odstojanja valjaka I i II pomoću zgloba 6, za polugo 7. Zglob 17 kraka 7, koji nosi pokretan valjak II i zglob 4 zatežuće poluge 18 ne napadaju istovremeno na postolje, već na krak 3a, tako da je postolje 3 potpuno oslobođeno sviju sila, koje postaju iz pritiska mlevenja odnosno pritiska presovanja valjka. Kraci 7 i 3a, koji primaju ove sile, mogu, zbog svojih malih dimenzija i prostog oblika, biti izgrađeni od boljeg materijala n. pr. čelič-

nog liva, ili kovnog gvožđa, dok je postolje od običnog sivog liva.

Šipovi 4 i 10, koji služe za utvrđivanje kraka 3a, za postolje koje nosi nepokretan valjak, mogu biti obični zavrtnji, u kome slučaju, radi olakšanja tačnog priljubljivanja, ležište za šipove valjaka ležište polovine jednog valjka pomoću loptastih površina nalegati kao loptasti zglob u svome ležišnom omotaču, ali bolje je da se u tom cilju načini šip 8, koji leži na jednoj strani ležišta 1 i njegovo ležište 9, kao loptasti zglob, tako da se krak 3a, pre svoga utvrđivanja za šip 10, može kretati u svima pravcima. Da bi se omogućilo ovo kretanje, naleže drugi kraj kraka 3a, na zavrtanj 10, pomoću loptaste čaure 12, koja sa cilindričnom šupljom površinom 13 kraja na kraku 3a, obrazuje loptasti zglob, koji se može utvrditi pomoću zavrtnja 14, 15. Čaura 12 može se pomerati na zavrtnju 10 i nešto u aksialnom pravcu. Loptasta čaura 12, naleže zgodno čaurom 21 ekscentrično na zavrtanj 10, tako da se obrtanjem čaure 21, na zavrtnju 10, krak 3a, može udesiti oko šipa 8, u strele 20 i utvrditi prilezanjem zavrtnja 11.

Patentni zahtevi:

1. Ležište za valjke na podupiračima, naznačeno time, što noseći deo ležišta nepokretnog valjka obrazuje jedan naročiti deo, utvrđen na postolju podupirača, da se može skinuti, za koji su priključene ležišne poluge, koje nose pokretne valjke.

2. Ležište za valjke na podupiračima, po zahtevu 1, naznačeno time, što su zategnute poluge, koje pritiskuju poluge, koje nose pokretne valjke, na nepokretan valjak, priključene za noseće delove nepokretnog valjka.

3. Ležišta za valjke na podupiračima po zahtevu 1 odnosno 2, naznačeno time, što je za postolje priključen noseći deo, odvojen od postolja, prema jednoj strani ležišta pomoću loptastog zgloba, a prema drugoj strani ležišta pomoću ekscentričnog loptastog rukavca, koji se obrće prema nosećem delu.
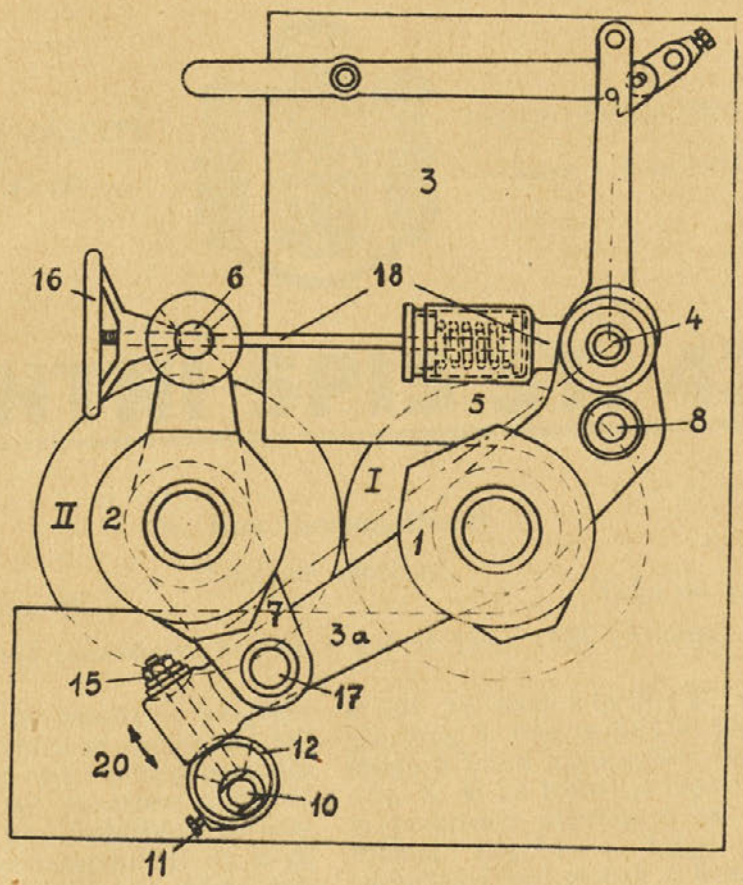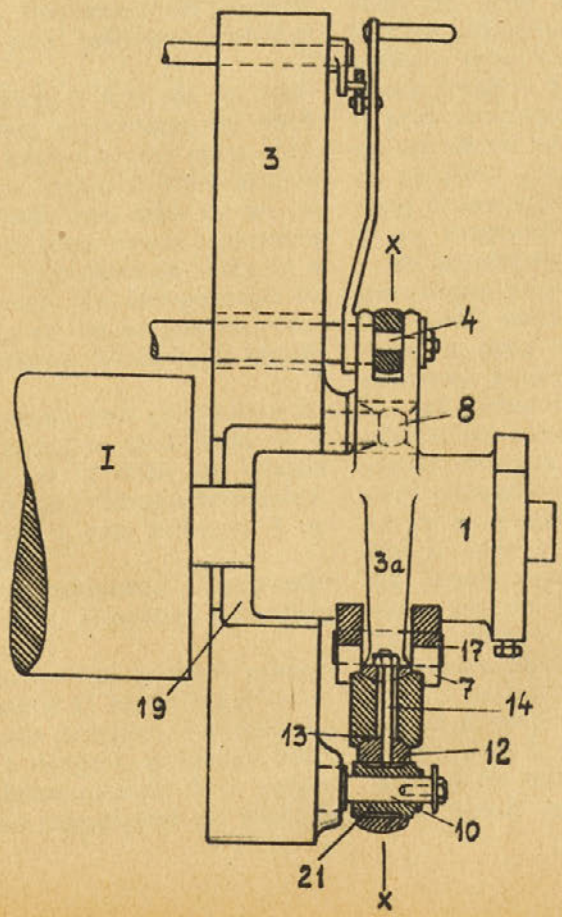
Ad patent broj 4266.